

12.11.2012

Kj/9

§ 1231

V Ryj / Valtuutettu Matti Enrothin aloite katupölyn vähentämisestä siirtymällä nastarenkaista kitkarenkaisiin

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Matti Enrothin aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Matti Enroth ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy edistämään siirtymistä nastarenkaista kitkarenkaisiin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että parhaillaan on käynnissä rakennusviraston käynnistämä kaksivuotinen kansallinen Nasta -tutkimusohjelma. Siinä tarkastellaan mahdollisuuksia parantaa ilmanlaatua ja pienentää katujen ylläpitokustannuksia vähentämällä nastarenkaiden käyttöä. Ohjelman päätyttyä ja tutkimustulosten selvittyä keväällä 2013 rakennusvirasto tekee yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston ja ympäristökeskuksen kanssa esityksen mahdollisista jatkotoimenpiteistä ja suosituksista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

12.11.2012

Kj/9

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vt Matti Enrothin aloite

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 28.08.2012 § 254

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Nastarenkaat irrottavat kivi- ja asfalttipäällysteistä hyvin hienojakoista hiukkaspölyä Näitä halkaisijaltaan alle 10 mikrometrin kokoluokan hiukkasia kutsutaan katupölyksi tai hengitettäväksi hiukkasiksi (PM10).

Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet kohoavat Helsingissä ajoittain vilkasliikenteisissä ympäristöissä ja erityisesti katukuiluissa, missä ne eivät pääse laimentumaan. EU-lainsäädännön mukaan vuorokausipitoisuus saa ylittää raja-arvotason (50 µg/m³) enintään 35 kertaa vuodessa. Helsingissä ylityksiä ei ole ollut yli sallitun määrän vuoden 2006 jälkeen. Viime vuosina HSY:n Mannerheimintien mittausasemalla ylityspäivien määrä on vaihdellut 19:sta 35:een. Katupöly heikentää kuitenkin edelleen yleisesti ilmanlaatua, varsinkin keväisin. Hengitettävät hiukkaset aiheuttavat uusimpien tutkimusten mukaan vakavia terveyshaittoja.

Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016 laadittiin raja-arvon ylitysten johdosta, joita tapahtui vuosina 2003, 2005 ja 2006. Ilmansuojelun toimintaohjelmaan sisältyy useita katupölyn torjuntatoimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on selvittää ja ottaa käyttöön nastarenkaiden vähentämiskeinoja. Sama toimenpide sisältyy Helsingin kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan. Helsingin ympäristöpolitiikassa ehdotetaan, että vuonna 2050 ylityspäiviä sallittaisiin vain puolet nykyisestä eli enintään 18 kpl vuodessa. Myös EU:n ilmanlaatudirektiivin tavoite on ilmanlaadun jatkuva parantaminen, mikä tarkoittaa säädösten jatkuvaa tiukentamista.

Ongelmallisena tilanteena katupölyn pitoisuuksien kannalta ovat ruuhka-ajat, jolloin pakokaasu- ja hiukkaspitoisuudet ovat erityisen korkeita. Helsingin kaupungin tavoitteena on nostaa pyöräilyn ja

jalankulun osuutta työmatkaliikenteessä ja juuri tuolloin ilmanlaatu on heikoimmillaan.

Aiemmin ovat kaupunginvaltuutetut Heikki Karu ja Maija Anttila tehneet samansuuntaiset valtuustoaloitteet.

Mikäli nastarenkaiden käyttöä pystytään vähentämään liikenneturvallisuudesta tinkimättä, tämä edesauttaa hiljaisten, rengasmelua vaimentavien päällysteiden käyttöä. Muutoinkin kitkarengas on huomattavasti nastarengasta hiljaisempi, samoin kitkarengas vähentää melua myös auton sisällä. Kitkarengaan vierintävastus on nastarengasta vähäisempi, mikä näkyy polttoaineen kulutuksessa.

Rakennusvirasto käynnisti vuonna 2011 kaksivuotisen kansallisen NASTA-tutkimusohjelman, jonka tavoitteena on tarkastella, olisiko Helsingissä mahdollista liikenneturvallisuuksia heikentämättä parantaa ilmanlaatua ja pienentää katujen ylläpitokustannuksia vähentämällä nastarenkaiden käyttöä. Ohjelman budjetti on noin 400 000 euroa, ja sen rahoittajina ovat STM, LVM, YM, Liikennevirasto, Liikenteen turvallisuusvirasto, HSY ja Helsingin kaupungin virastoista ympäristökeskus sekä ohjelman vetovastuussa oleva HKR. Myös kaupunkisuunnitteluvirasto liittyy mukaan tutkimusohjelman jälkimmäiselle puoliskolle 2012 - 2013. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus ja Vantaan kaupunki ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tutkimusohjelmaa kohtaan.

NASTA-tutkimusohjelmassa selvitetään monipuolisesti nasta- ja kitkarenkaiden käytön vaikutuksia. Ohjelman neljä pääteemaa ovat:

- eri maissa saadut kokemukset ja tehdyt tutkimukset nastarenkaiden rajoittamisesta,
- liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus,
- terveys ja ilmanlaatu sekä,
- teiden ja katujen ylläpito ja päällysteet.

Mahdollisia nastarenkaiden käyttöön vaikuttavia toimenpiteitä suositellaan vasta tutkimusohjelman tulosten perusteella. Tutkimusohjelma päättyy vuoden 2013 keväällä.

07.08.2012 Pöydälle

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Outi Väkevä, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31516
outi.vakeva(a)hel.fi

12.11.2012

Kj/9

Yleisten töiden lautakunta 14.08.2012 § 361

HEL 2012-007931 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hengitettävien hiukkasten pitoisuudet kohoavat Helsingissä ajoittain vilkasliikenteisillä kaduilla ja erityisesti katukuiluissa, missä katupöly ei pääse laimentumaan. Merkittävä osa hengitettävästä katupölystä (10 µm / PM 10) muodostuu talvirenkaiden nastojen iskun ja raapaisun vaikutuksesta kivi- ja asfalttipäällysteistä.

Suomen ilmansuojeluasetuksessa PM10 -pitoisuudelle asetettu raja vuorokausikeskiarvolle on 50 µg / ilma-m³ ja ylitysten sallittu enimmäismäärä on 35 vuorokautta. Sallittujen ylitysvuorokausien lukumäärä 35 ei ole ylittynyt HSY:n viidellä mittausasemalla vuodesta 2007 lukien.

Viime vuosina Mannerheimintien mittausasemalla katupöly on ylittänyt raja-arvon noin 20 - 35 vuorokautena. Katupöly heikentää yleisesti ilmanlaatua, varsinkin keväisin, kun lumikasoihin sitoutuneet katupölyhiukkaset pääsevät katujen kuivussa ilmaan eikä kasvillisuus vielä sido pölyhiukkasia.

Helsingin kaupungin ilmansuojelun toimintaohjelma 2008 - 2016 laadittiin vuosittaisen ylitysvuorokausien raja-arvon toistuvien ylitysten johdosta, joita tapahtui vuosina 2003, 2005 ja 2006. Ilmansuojelun toimintaohjelmaan sisältyy useita katupölyn torjuntatoimenpiteitä, joista yhtenä on selvittää ja ottaa käyttöön nastarenkaiden vähentämiskeinoja. Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan päivitysehdotuksessa ehdotetaan nykyisen katupölyn raja-arvon puolittamista 18 ylitykseen vuodessa, mikä kiristää vaatimustasoa merkittävästi.

Rakennusvirasto käynnisti vuonna 2011 kaksivuotisen kansallisen Nasta-tutkimusohjelman, jonka tavoitteena on tarkastella, olisiko Helsingissä mahdollista liikenneturvallisuudesta tinkimättä parantaa ilmanlaatua ja pienentää katujen ylläpitokustannuksia vähentämällä nastarenkaiden käyttöä (www.nasta.fi). Tutkimusohjelman osallisia ja rahoittajia ovat sosiaali- ja terveysministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö, liikennevirasto, liikenteen turvallisuusvirasto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut ja Helsingin kaupungin rakennusvirasto sekä ympäristökeskus.

Nasta-tutkimusohjelmassa selvitetään monipuolisesti nasta- ja kitkarenkaiden käytön vaikutuksia. Ohjelman neljä pääteemaa ovat:

12.11.2012

Kj/9

- eri maissa saadut kokemukset ja tehdyt tutkimukset nastarenkaiden rajoittamisesta
- liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus
- terveys ja ilmanlaatu sekä
- teiden ja katujen ylläpito ja päällysteet

Nasta-tutkimusohjelma päättyy vuoden 2013 keväällä, missä yhteydessä tutkimusohjelmassa saatujen tulosten perusteella sekä muun käytettävissä olevan oleellisen tiedon perusteella tarkastellaan kaupungin linjauksia nastarenkaiden käytölle. Tällöin rakennusvirasto yhdessä ympäristökeskuksen ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa tulee esittämään mahdolliset suositukset ja jatkotoimenpiteet.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, toimistopäällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi